

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1

DOM
2016-05-23
Meddelad i
Malmö

Mål nr
2001-16

Sida 1 (13)

SÖKANDE

Rivningsentreprenad Group Skandinavien AB, 556769-8385
Virkesvägen 13
238 37 Oxie

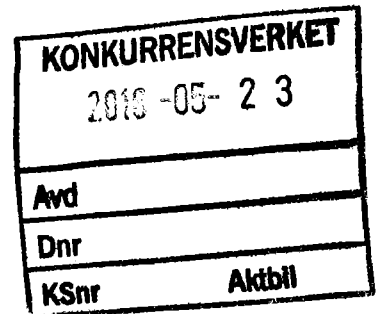
Ombud: jur. kand. Magnus Kylhed
Kylhed Juridik AB
Götgatan 48
172 30 Sundbyberg

MOTPART

Region Skåne
291 89 Kristianstad

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Rivningsentreprenad Group Skandinavien AB:s
ansökan om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 313120

Postadress
Box 4522
203 20 Malmö

Besöksadress
Kalendegatan 6

Telefon
040-35 35 00

E-post: kansli1.fma@dom.se

www.forvaltningsrattenimalmo.domstol.se

Telefax
040-97 24 90

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Region Skåne (regionen) genomför en offentlig upphandling avseende asbestsanering och hantering av farligt avfall, dnr 99190000-999906-1503434. Upphandlingen genomförs med förenklat förfarande enligt LOU. Enligt tilldelningsbeslut har Ocab Sanering i Malmö AB (Ocab) tilldelats kontraktet. Rivningsentreprenad Group Skandinavien AB (Rivningsentreprenad) har placerat sig på andra plats.

YRKANDE OCH INSTÄLLNING

Rivningsentreprenad ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts. I andra hand yrkas att upphandlingen ska göras om. Som grund för sin talan anför Rivningsentreprenad bl.a. följande.

Teknisk och yrkesmässig kapacitet

I upphandlingen ställs krav på teknisk och yrkesmässig kapacitet. I punkt AFB.52 anges att anbudsgivaren ska ha **erfarenhet av att sanera asbestdamm så att ett dokumenterat godkänt resultat finns vid slutbesiktning**. Till stöd för att anbudsgivare har erfarenhet av att sanera asbestdamm skulle enligt anbudsformulär tre olika referensuppdrag anges samt skulle även "ett dokumenterat godkänt resultat" från genomförd slutbesiktning av de angivna referensuppdragen tillhandahållas. Vidare skulle även intyg ges in avseende skall-kravet att entreprenaden utförts "med dokumenterad kvalitet på resultatet". I respektive referensuppdrag angavs följande:

"Intyg från oberoende kontrollföretag som visar på att uppdraget är godkänt vid slutbesiktning. Bifogas i bilaga: Intyg finns ej: (kryssmarkeras om så är fallet)".

Varför regionen valt att även ha med ett alternativ som inneburit en möjlighet att kryssa i "Intyg saknas" är svårbegriplig då sådana intyg är skall-krav. Regionens grund för att förkasta den fjärde anbudsgivaren var att denne inte hade verifierat efterfrågad erfarenhet genom att ge in sådana intyg.

Ocab har i sitt anbud angivit tre referensuppdrag och har i anbudsföreläret, vad gäller referensuppdrag 1 och 2, angivit att det efterfrågade intyget "Bifogas i bilaga R1" respektive "Bifogas i bilaga R2". Vad gäller referensuppdrag 3 har Ocab i stället kryssat i rutan "Intyg finns ej". Redan härav följer således att Ocab inte uppfyller det ställda skall-kravet att samtliga åberopade referensuppdrag ska ha lett till att *ett dokumenterat godkänt slutresultat finns vid slutbesiktning*. Efter tilldelningsbeslutet har regionen gjort gällande att det inte varit ett krav att samtliga tre referensuppdrag behöver innehålla denna erfarenhet utan endast ett av uppdragen. En betydligt mer sannolik tolkning av kravet är att regionen har krävt ett dokumenterat godkänt resultat avseende samtliga tre referensuppdrag och inte endast intyg avseende ett av de efterfrågade referensuppdragen. Det framgår tydligt att bevis på teknisk och yrkesmässig kapacitet visas genom intyg. Att sådana intyg avser samtliga åberopade referensuppdrag är självklart då det i annat fall skulle vara helt onödigt att ens uppställa skall-krav på tre referensuppdrag. Regionens i efterhand lämnade förklaring får förstås som en efterhandskonstruktion i syfte att rädda situationen. Genom att i ett fall förkasta ett anbud från en anbudsgivare som inte givit in samtliga efterfrågade intyg men inte förkasta ett anbud från en annan anbudsgivare som inte heller givit in samtliga efterfrågade intyg har regionen skaffat sig fri prövningsrätt. Detta möjliggör godtyckliga bedömningar på ett sätt som inte är förenligt med LOU.

Vad gäller bilagorna R1-R3 som Ocab gett in med sitt anbud kan det konstateras att det i dessa finns ytterligare brister som borde ha medfört att anbudet skulle ha förkastats. Såvitt gäller referensuppdrag 1 framgår av bilaga R1 att "Regionfastigheter utför själv provtagning efter sanering. Intyg saknas".

Uppgifter om uppdragets fullgörande har enligt regionen funnits tillgängliga hos regionen själv. Ocab har inte gett in något intyg på kontroll av kvaliteten på utfört arbete eftersom det enligt Ocabs egna uppgifter i anbudet inte finns något sådant intyg. Att en beställare utför kontroll (provtagning efter sanering) innebär inte att skall-kravet för referensuppdraget är uppfyllt. Efter tilldelningsbeslutet har regionen anfört att "För referensuppdrag 1 har vi kontrollerat uppgifterna som då stämmer med utförd Miljökontroll som är utförd av Kodeda AB". Regionen är således väl medveten om att det efterfrågade intyget saknats och har på eget bevåg tagit hänsyn till uppgifter som inte funnits med i anbudet från början. Såvitt gäller referensuppdrag 2 framgår av bilaga R2 att "Regionfastigheter har provtagare på plats under sanering, samt håller slutkontroll. Intyg finns hos Regionfastigheter". Detta kan inte förstås på annat sätt än att det finns ett intyg men att detta inte har getts in med anbudet. Detta trots att det varit ett skall-krav att så skulle göras. Regionen har på eget bevåg tagit hänsyn till uppgifter som inte funnits med i anbudet. Detta kan inte definieras som annat än en otillåten komplettering vilket inte är förenligt med likabehandlingsprincipen.

Ocab har med sitt anbud således inte gett in något av de tre intygen som efterfrågats som skall-krav. I R1 och R2 har regionen i stället genom otillåtna kompletteringar ansett att kravet är uppfyllt. I R3 måste det vara ostridigt att det saknas intyg på "dokumenterat godkänt resultat". Trots detta har Ocab gått vidare till utvärderingen. Eftersom Ocabs anbud inte uppfyller kraven på styrkande av dokumenterad erfarenhet/kvalitet skulle anbudet ha förkastats. Regionen har agerat i strid med de grundläggande principerna.

Utvärderingskriteriet referensuppdrag

Anbudsgivarna skulle ange tre referensuppdrag i utvärderingsfasen. Ett av referensuppdragen skulle ha en uppdragsstorlek om minst 400 000 kr.

Ett av Ocabs referensuppdrag har inte den uppdragsstorlek som ställts som krav. Ocab har åberopat Klinikgatan Byggnad 71. Av Ocabs egna uppgifter framgår att detta uppdrag bestod i "rivning undertak, rivning ventilation samt sanering av asbestdamm". Även av den arbetsorder som Ocab upprättat för uppdraget framgår att det varit fråga om "rivning och asbestsanering". I arbetsbeskrivningen framgår vidare att arbetet bestått i "Rivning av undertak. Helgarb. Rivning av bärverk. Rivning av vent OBS ASBEST". Ocab har således själv angett att rivningen av ventilation har inkluderat sanering av asbest. Såvitt gäller övriga i uppdraget ingående arbetsmoment saknas dock motsvarande notering. Uppdragets totala storlek har uppgått till 400 000 kr varav vissa ingående moment har bestått i asbestsanering. Det är dock inte tillräckligt för att uppdraget ska kunna utvärderas som ett efterfrågat referensuppdrag i denna del. Det kan förutsättas att rivning av undertak och ventilation har utgjort en inte oansenlig del av arbetena. Det innebär att saneringsarbetena inom ramen för uppdraget omöjligen kan ha uppgått till en uppdragsstorlek om 400 000 kr. Det går inte att tolka kravet på annat sätt än att det som skulle anges och betygsättas var uppdrag avseende sanering av asbest uppgående till efterfrågad uppdragsstorlek. Detta har Ocab inte angivit i sitt anbud. Ocab borde därför ha tilldelats 0 poäng i utvärderingen för detta referensuppdrag. Regionen har givit Ocab full poäng trots att uppdraget alltså inte har uppgått till den efterfrågade uppdragsstorleken. Regionen har härigenom agerat i strid med likabehandlingsprincipen.

Utvärderingskriteriet genomförandebeskrivning

Ett utvärderingskriterium var att anbudsgivarna i två separata genomförandebeskrivningar skulle redogöra för sitt arbete i ett tänkt saneringsuppdrag. I denna del kunde anbudsgivarna få upp till 100 poäng i en skala som gav 0 poäng vid en oacceptabel beskrivning, 40 poäng vid en acceptabel beskrivning, 60 poäng vid en bra beskrivning, 80 poäng vid en mycket bra beskrivning och 100 poäng vid en utmärkt beskrivning. Det framgår inte av för-

frågningsunderlaget vad som krävs för att en anbudsgivare ska tilldelas den ena eller andra poängen dvs. det framgår inte vad som krävs för att en beskrivning ska anses vara "utmärkt" eller "acceptabel". Genom att det inte har angivits vad som krävts för den ena eller andra poängtilldelningen har regionen skaffat sig en möjlighet till godtyckliga bedömningar av de olika anbudsgivarnas beskrivningar. Detta särskilt som det inte heller finns någon som helst motivering till vad som krävts för en viss poäng eller varför en viss anbudsgivare har tilldelats en viss poäng. För att kravet på förutsebarhet ska anses vara uppfyllt är det ett absolut krav att anbudsgivarna i förväg vet vad de kommer att bedömas på. Allt annat agerande strider mot transparensprincipen.

Skada

Vid en korrekt genomförd kvalificering av bolagets anbud skulle Ocabs anbud rätteligen ha förkastats. Härav följer att Rivningsentreprenad har lidit eller kunnat komma att lida skada av regionens felaktigt gjorda kvalificering av Ocabs anbud.

Regionen bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande.

Teknisk och yrkesmässig kapacitet

Anbudsgivaren ska ha sådan teknisk och yrkesmässig kapacitet att anbudsgivaren kan genomföra uppdraget. Kapaciteten ska styrkas med referensuppdrag. Av punkt AFB.52 framgår, vad gäller sanering av asbestdamm, att ett dokumenterat godkänt resultat ska tillhandahållas vid slutbesiktning. Vid redovisning av referensuppdragen anges i anbudsformuläret att anbudsgivaren kan bifoga intyg från oberoende kontrollföretag som visar att uppdraget är godkänt vid slutbesiktning *alternativt* kan anbudsgivaren ange att intyg inte finns. Intyg är således inte en obligatorisk anbudshandling.

Ocab hänvisar i sitt anbud under referensuppdrag 1 till bilaga R1. I bilagan finns noteringen ”Regionfastigheter utför själv provtagning efter sanering. Intyg saknas”. Vid kontroll av dessa uppgifter i anbudet har det framkommit dels att regionen genomfört slutbesiktning, dels att de utförda arbetena finns dokumenterade med godkänt resultat. Redovisat referensuppdrag bedömdes därmed styrkt i kvalificeringen. Vad gäller kravet på dokumentation avseende sanering av asbestdamm – att ett dokumenterat godkänt resultat skulle tillhandahållas vid slutbesiktning – har Ocab således genom referensuppdrag 1 uppfyllt kravet. För referensuppdragen 2 och 3 visade Ocabs anbud att de har erfarenhet och uppfyller kraven på teknisk och yrkesmässig kapacitet. Redovisade referensuppdrag bedömdes därmed styrkta i kvalificeringen. Med hänvisning till att Ocab redan under referensuppdrag 1 – avseende sanering av asbestdamm – uppfyllt kravet på tillhandahållande av ett dokumenterat godkänt resultat vid slutbesiktning har motsvarande dokumentation för referensuppdragen 2 och 3 inte varit ett krav i upphandlingen.

Vad gäller annat anbud som förkastats fanns det över huvud taget inte någon uppgift i anbudet som verifierade efterfrågad kapacitet. Det strider inte mot likabehandlingsprincipen att godta ett anbud som inte innehåller mer än ett intyg avseende sanering av asbestdamm. Kraven för redovisning av referensuppdragen har tillämpats i enlighet med förfrågningsunderlaget. Mot bakgrund av förfrågningsunderlagets och anbudsformulärets mycket tydliga utformning strider upphandlingen inte mot transparensprincipen. Utvärderingen har inte skett på ett godtyckligt sätt.

Utvärderingskriteriet referensuppdrag

I punkt AFB.53 anges att tre referensuppdrag ska bifogas anbudet och att ett av referensuppdragen ska ha en uppdragsstorlek om minst 400 000 kr. Ocabs referensuppdrag avser Klinikgatan Byggnad 71 med uppdragsbe-

skrivningen rivning undertak, rivning ventilation samt sanering av asbestdamm. Under samtliga delar av uppdraget fanns risk för exponering för asbesthaltigt material. Mot denna bakgrund var regionens bedömning att efterfrågad uppdragsstorlek om 400 000 kr hade uppnåtts eftersom hela uppdraget (alla delar i de aktuella arbetena) därmed var att betrakta som sanering av asbestdamm. Regionens bedömning har stöd i AFS 2006:1 (Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om asbest):

2 § Dessa föreskrifter gäller varje verksamhet som medför risk för exponering för asbesthaltigt damm i arbetet.

23 § Allt arbete med asbest och asbesthaltigt material ska planeras, ordnas och utföras så att exponeringen för asbesthaltigt damm blir så låg som möjligt.

Utförda arbeten med både rivning och sanering ska ses som arbete med asbest eller material förorenat med asbest eftersom asbest förekommer i denna byggnadsdel och små rester av detta finns ofta på undertak och ventilationskanaler som ska rivas. Således finns risk för exponering för asbesthaltigt material vid alla dessa delar av asbestarbeten. Vid en sammanvägd bedömning av olika delar av ett uppdrag är därför hela uppdraget att betrakta som sanering av asbestdamm. Ocab är berättigad tilldelad poäng.

Utvärderingskriteriet genomförandebeskrivning

I punkt AFB.53 anges den mycket tydliga och helt öppna poängskalan efter vilken genomförandebeskrivningarna kommer att bedömas var för sig. Förfrågningsunderlaget brister inte i transparens. Varje anbudsgivare har, med insikt på det område den aktuella upphandlingen avser, fått ett tillräckligt tydligt underlag för anbudslämnande. Det var inte heller någon av anbudsgivarna som under anbudstiden ställde några frågor om bedömningsskalan. Upphandlingen strider inte mot LOU:s grundläggande krav på öppenhet och förutsebarhet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Bestämmelser m.m.

Enligt 16 kap. 4 och 6 §§ LOU kan rätten pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon bestämmelse i lagen och, på talan av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. Därvid gäller att rätten endast prövar de särskilt angivna frågor som sökanden tar upp.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I punkt AFB.52 i förfrågningsunderlaget anges att **anbudsgivare ska ha en sådan teknisk och yrkesmässig kapacitet att anbudsgivaren kan genomföra uppdraget.** För att bli antagen som entreprenör ska anbudsgivaren acceptera samtliga villkor i förfrågningsunderlaget. Anbudsgivaren ska bl.a. tillhandahålla/inneha:

- Erfarenhet av att sanera asbestdamm så att ett dokumenterat godkänt resultat finns vid slutbesiktning.

I anbudsformuläret anges i punkt 2.4 följande. Erfarenhet av asbestsanering med dokumenterad kvalitet på resultatet. Referensuppdrag 1, 2 och 3 ska vara olika uppdrag. Referensuppdragen ska vara påbörjade och avslutade under de sista fem åren räknat från sista dagen för anbudets inlämnande. I punkt 2.4.1 anges bl.a. följande. Intyg från oberoende kontrollföretag som visar på att uppdraget är godkänt vid slutbesiktning. Bifogas i bilaga: ___ Intyg finns ej: ___ (kryssmarkeras om så är fallet).

I punkt AFB.53 i förfrågningsunderlaget under rubriken *Prövning av anbud* anges att beställaren kommer att anta det anbud som uppfyller ställda krav och som bedöms vara det ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn till följande omständigheter:

- Genomförandebeskrivning
- Pris
- Referensuppdrag

I punkt AFB.53 under rubriken *Genomförandebeskrivning* anges att anbudsgivaren till anbudet ska bifoga två stycken separata genomförandebeskrivningar. I genomförandebeskrivningarna ska anbudsgivaren redogöra för hur denne ska hantera ett kommande tänkt uppdrag.

I punkt AFB.53 under rubriken *Referensuppdrag* anges att tre referensuppdrag ska bifogas anbudet som ska gälla relevanta avslutade uppdrag de senaste tre åren som verifierar efterfrågad kompetens och erfarenhet. Uppdragen ska endast innefatta sanering av asbest i inomhusmiljö. Uppdragen ska vara sinsemellan olika men får vara samma uppdrag som uppdragen i AFB.52.

- Ett referensuppdrag med sanering av asbest. Uppdragsstorlek minst 300 000 SEK.
- Ett referensuppdrag med sanering av sprutasbest i vårdmiljö med pågående verksamhet där personal eller allmänheten ska kunna ta sig förbi området för sanering. Uppdragsstorlek minst 400 000 SEK.
- Ett referensuppdrag med sanering eller städning av asbest i teknikutrymmen. Uppdragsstorlek minst 150 000 SEK.

Förvaltningsrättens bedömning

Teknisk och yrkesmässig kapacitet

Anbudsgivaren ska ha sådan teknisk och yrkesmässig kapacitet att anbudsgivaren kan genomföra uppdraget. Anbudsgivaren ska tillhandahålla/inneha erfarenhet av att sanera asbestdamm så att ett dokumenterat godkänt resultat finns vid slutbesiktning. Den tekniska och yrkesmässiga kapaciteten ska enligt anbudsformulär styrkas med tre referensuppdrag och för respektive referensuppdrag ska bl.a. uppdragsbeskrivning, uppdragsstorlek, uppdragsstart och uppdragsslut anges.

Skall-krav är obligatoriska krav som måste vara uppfyllda för att ett anbud ska kunna tas upp till utvärdering. Dessa krav föregås vanligtvis av ordet ska eller skall för att belysa dess innebörd av att vara obligatoriska krav men det kan också på annat sätt framgå att ett krav måste uppfyllas för att ett anbud ska gå vidare till utvärdering. Samtliga krav som uppställs i en upphandling utgör emellertid inte skall-krav. I anbudsformuläret anges för re-

spektive referensuppdrag ”Intyg från oberoende kontrollföretag som visar på att uppdraget är godkänt vid slutbesiktning. Bifogas i bilaga: Intyg finns ej: (kryssmarkeras om så är fallet)”. En anbudsgivare har således att antingen ange om det finns intyg från oberoende kontrollföretag som visar på att uppdraget är godkänt vid slutbesiktning eller ange om det inte finns sådana intyg. Skrivningen föregås varken av ordet ska eller skall och det framgår inte heller av förfrågningsunderlaget i övrigt att det är ett obligatoriskt krav att inkomma med sådana intyg. Det har inte heller på annat sätt påtalats att ett anbud kommer att förkastas om intyg inte bifogas till anbud. Mot bakgrund härav anser förvaltningsrätten att det inte utgör ett obligatoriskt krav att bifoga intyg från oberoende kontrollföretag för att visa på att det finns ett dokumenterat godkänt resultat vid slutbesiktning. Då det inte utgör ett skallkrav att bifoga sådana intyg har regionen i avsaknad av intyg således inte heller haft skäl att förkasta Ocabs anbud.

Vad gäller kravet på erfarenhet av att sanera asbestdamm så att ett dokumenterat godkänt resultat finns vid slutbesiktning gör Rivningsentreprenad gällande att kravet bör läsas på så sätt att regionen krävt ett dokumenterat godkänt resultat avseende samtliga tre referensuppdrag. Regionen menar att anbudsgivaren endast ska tillhandahålla/inneha ett dokumenterat godkänt resultat vid slutbesiktning. Förvaltningsrätten anser att det följer av kravet att det är tillräckligt att det finns ett dokumenterat godkänt resultat vid slutbesiktning.

Det är i målet ostridigt att Ocab har redovisat tre referensuppdrag. Till två av referensuppdragen har Ocab bifogat intyg, R1 och R2, och i det tredje referensuppdraget har Ocab angett att det inte finns något intyg. Det har ovan konstaterats att det inte finns något uppställt skallkrav avseende att ge in intyg från oberoende kontrollföretag för att kontrollera kvaliteten på utfört arbete. Det uppställda kravet föreskriver att anbudsgivaren ska tillhandahålla/inneha erfarenhet så att ett dokumenterat godkänt resultat finns vid

slutbesiktning. I kravet anges emellertid inte på vilket sätt erfarenheten ska visas. Regionen har anfört att man kontrollerat uppgifterna som angetts i bilaga R1 med uppgifterna i anbudet och att det då har framkommit dels att regionen genomfört slutbesiktning, dels att de utförda arbetena finns dokumenterade med godkänt resultat. Enligt förvaltningsrätten har inte annat framkommit än att Ocab uppfyller det ställda kravet. Att regionen kontrollerat lämnade uppgifter på angivet sätt utgör således inte en otillåten komplettering.

Utvärderingskriteriet referensuppdrag

Anbudsgivarna ska lämna tre referensuppdrag varav ett av uppdragen ska ha en uppdragsstorlek om minst 400 000 kr. Uppdragen ska endast innefatta sanering av asbest i inomhusmiljö. Rivningsentreprenad gör gällande att ett av Ocabs referensuppdrag inte har den uppdragsstorlek som ställts som krav då rivning av undertak och ventilation har utgjort en inte oansenlig del av arbetena. Regionen har anfört att det under hela uppdraget fanns risk för exponering av asbesthaltigt material och att hela uppdraget därmed var att betrakta som sanering av asbestdamm. Ocab har till sitt anbud lämnat referensuppdraget Klinikgatan Byggnad 71 med uppdragsbeskrivningen rivning undertak, rivning av ventilation samt sanering av asbestdamm. Mot bakgrund av vad regionen anfört om förekomsten av asbest i denna byggnadsdel anser förvaltningsrätten att annat inte framkommit än att det funnits risk för exponering av asbesthaltigt material vid samtliga angivna moment i det aktuella uppdraget. Ocabs referensuppdrag får därmed anses uppfylla kravet avseende att uppdragsstorleken ska uppgå till minst 400 000 kr. Härvid har Rivningsentreprenad inte förmått visa att regionen tagit ovidkommande hänsyn vid poängsättningen av kravet.

Utvärderingskriteriet genomförandebeskrivning

Av praxis följer att förfrågningsunderlaget ska vara klart och tydligt utformat så att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande myndigheten tillmäter betydelse vid upphandlingen. Rivningsentreprenad gör gällande att det inte framgår av förfrågningsunderlaget vad som krävs för att en anbudsgivare ska tilldelas den ena eller andra poängen avseende tilldelningskriteriet genomförandebeskrivning.

För att ett ingripande enligt LOU över huvud taget ska bli aktuellt krävs det att Rivningsentreprenad har lidit eller kan komma att lida skada. Detta gäller även i de fall det kan konstateras brister i förfrågningsunderlaget. Rivningsentreprenad har inte klargjort på vilket sätt bolaget har lidit eller kunnat komma att lida skada av den påstådda bristen (jfr HDF 2013 ref. 53). Oaktat vad förvaltningsrätten kommer fram till i frågan har Rivningsentreprenad följaktligen inte förmått visa på vilket sätt bolaget lidit eller kan komma att lida skada till följd av den åberopade bristen i förfrågningsunderlaget. Mot den bakgrunden saknar förvaltningsrätten anledning att pröva huruvida utvärderingskriteriet strider mot LOU.

Sammanfattning

Mot bakgrund av det anförda finner förvaltningsrätten att Rivningsentreprenad inte förmått visa att regionen har brutit mot bestämmelserna i LOU. Det finns därmed inte skäl för ingripande enligt 16 kap. 4 och 6 §§ LOU. Rivningsentreprenads ansökan härom ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Louise af Klint

Maria Persson har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fördras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöves de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill återropa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.